

ଯୁନାଇଟେଡ଼ ଇଣ୍ଡିଆ ଇନସୁରାନ୍ସ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ଼

ବନାମ

ଜେ. ଏ. ଇନସୁରାନ୍ସର ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ଼

ଅଗଷ୍ଟ 30, 2006

[ଡଃ. ଏ. ଆର୍. ଲକ୍ଷ୍ମଣନ୍ ଏବଂ ତରୁଣ ଚାଟାର୍ଜୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିହର]

ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଏବଂ ମିଳାମିଶା ଅଧିନିୟମ, 1996; ଧାରା 34 ଏବଂ 43/ସୀମା ଅଧିନିୟମ, 1963; ଧାରା 14

:

ବୀମା ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଖଣ୍ଡ-ବୀମାକାରୀ ଏବଂ ବୀମାକୃତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ-ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଏବଂ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପୀଠାସୀନ ଅଧିକାରୀ/ଆଇନଗତ ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି- ବୀମାକାରୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି-କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ଆଧାରରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଖାରଜ କରାଗଲା-ସମୟ ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 14 ଅନୁଯାୟୀ ଭୁଲ ବିଚାରମଞ୍ଚ ସମ୍ମୁଖରେ ବିତାଇଥିବା ସମୟକୁ ବାଦ ଦେବା ପାଇଁ ଆବେଦନ ସହିତ ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବା-ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଖାରଜ- ଆପତ୍ତି- ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଖାରଜ- ଆବେଦନରେ, ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା: ସମୟ ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ଯେପରି ଏହା ନ୍ୟାୟାଳୟର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ- 1996ରେ ଆଇନ ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 14ର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତାକୁ କ୍ଷଣ୍ଣ ଭାବରେ ବାଦ ଦିଏ ନାହିଁ- ସମୟ ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 14 ଅନୁଯାୟୀ ଭୁଲ ବିଚାରମଞ୍ଚ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ମାମଲା ରୁକ୍ତ କରିବାରେ ବିତାଇଥିବା ସମୟକୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇପାରିବ- ତେଣୁ, ମାମଲାର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଅନୁଯାୟୀ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପାଇଁ ମାମଲାକୁ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଇ ଦିଆଗଲା ।

ଉତ୍ତରଦାତା-ବୀମାକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି ବୀମା ପଲିସିର ସର୍ତ୍ତ ସଂଖ୍ୟା 7 ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଖଣ୍ଡ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଜଣେ ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ-ବୀମା କମ୍ପାନୀ ଆଉ ଜଣେ ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ଉଭୟ ମଧ୍ୟସ୍ଥି ପୀଠାସୀନ ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ବୀମାକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି ଦ୍ଵାରା ନିଯୁକ୍ତ ପୀଠାସୀନ ମଧ୍ୟସ୍ଥି ଏବଂ ସହ-ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠତା ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାରିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବୀମାକୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଭବିଷ୍ୟତ ସୁଧ ସହିତ 2,12,49,336 ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ବୀମା କମ୍ପାନୀ ଦ୍ଵାରା ନିଯୁକ୍ତ ଅନ୍ୟ ସହ-ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାରିତ କରାଯାଇଥିଲା ଯିଏ ସୁଧ ସହିତ 1,23,08,104/- ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଉଭୟ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ହୋଇ, ଆବେଦନକାରୀ ଏକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକକ ବିଚାରପତି ଅଧିକାରିତା ଅଭାବରୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ପରେ, ବୀମା ସଂସ୍ଥା, ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 14 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ ସହିତ ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତରେ ଏକ ନୂତନ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ହୋଇ, ଆବେଦନକାରୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ

ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯାହାକୁ ମଧ୍ୟ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନ ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଆବେଦନର ସମାଧାନ କରି

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ :1.1. ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଏବଂ ମିଳାମିଶା ଅଧିନିୟମ, 1996 ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 14 ର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତାକୁ ସ୍ଵୀକୃତି ଭାବରେ ବାଦ ଦିଏ ନାହିଁ ଏବଂ ନିଷେଧକାରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ କଠୋର ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଉତ୍ତରଦାତା ସମୟ ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 14 ର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତାକୁ ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ ବିରୋଧ କରିନାହାଁନ୍ତି ଯାହା ତୁଳନା ବିଚାରମଞ୍ଚ ସତ୍ୟପାଠ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ବିଚାରିଥିବା ସମୟକୁ ବାଦ ଦେବା ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଏ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ସୁଯୋଗ ଦେବା ପରେ ଯୋଗ୍ୟତା ଅନୁଯାୟୀ ମାମଲା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପାଇଁ ମାମଲାକୁ ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତକୁ ଫେରାଇ ଦିଆଯାଏ । ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତ ଦ୍ଵାରା ମାମଲାର ସମାଧାନ ବିଚାରଧୀନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଆବେଦନକାରୀ-ବୀମା କମ୍ପାନୀକୁ ବୀମା କମ୍ପାନୀ ଦ୍ଵାରା ନିୟୁତ ସହ-ମଧ୍ୟସ୍ଥିକ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାଶି ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତର ଫାଇଲରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଆବେଦନର ଜମା ଭାବରେ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଏ । ଏପରି ଜମା ଉପରେ, ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତ ଏହାକୁ ଏକ ଜାତୀୟକରଣ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ଏକ ସ୍ଵତ୍ଵକାଳୀନ ଜମାରେ ବିନିଯୋଗ କରିବେ ।
[641- G; 642- B- C; E- F]

ଗୋଆ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ମେସର୍ସ ଖେଟ୍ଟୁର୍ସ ବିଲ୍ଡର୍ସ, JT (2006) 6 SC 125 ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ କରାଗଲା ।

1.2. ଏହା ସ୍ଵୀକୃତି କରାଯାଇଛି ଯେ ଉଠାଯାଇଥିବା ଆପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକର ଯୋଗ୍ୟତା ଅନୁଯାୟୀ ନିଆଯାଇନାହିଁ ।

ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 3870/2006 ।

ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 5454/2005ରେ ବନ୍ଦେଇଥିବା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ନାଗପୁର ବିଚାରପୀଠ, ନାଗପୁରର 21.12.2005ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏ. କେ. ଦେ ଏବଂ ଅଶୋକ କେ. ମହାଜନ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ରାମେଶ୍ଵର ପ୍ରସାଦ ଗୋୟଲ, ଜୟ ସାଖିଲା ଏବଂ ରୀନା ବଗ୍ଗା ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଡଃ ଏ. ଆର୍. ଲକ୍ଷ୍ମଣନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା । ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଉଚ୍ଚତମ ପକ୍ଷର ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ବିଜ୍ଞ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଶୁଣାଗଲା ।

ଏହି ଆବେଦନ 21.12.2005ରେ ବମ୍ବେହାଇଟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନାଗପୁର ବିଚାରପୀଠଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 5454/2005ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ରୁଡ଼ାନ୍ତ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତା ହେଉଛନ୍ତି ବୀମାକୃତ । ଉତ୍ତରଦାତା ପଲିସିର ସର୍ତ୍ତ ସଂଖ୍ୟା 7 ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତା ଜଣେ ଶ୍ରୀ ଭି.ପି.ଶାହଙ୍କୁ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ-ବୀମା କମ୍ପାନୀ ଶ୍ରୀ ଏ.ଶଙ୍କରନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ଉଭୟ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଶ୍ରୀ ବି.ଆର.ମେହଟାଙ୍କୁ ପିଠାସୀନ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । 10.10.2003ରେ, ପିଠାସିନ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଶ୍ରୀ ବି.ଆର.ମେହଟା ଏବଂ ସହ-ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଶ୍ରୀ ଭି.ପି.ଶାହଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠତା ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ପାରିତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ 2, 12,49, 336.00 ଟଙ୍କା (ଦୁଇ କୋଟି ବାର ଲକ୍ଷ ଅଶୀତଶ ହଜାର ତିନି ଶହ ଛତିଶ ଟଙ୍କା କେବଳ) 18% ଭବିଷ୍ୟତ ସୁଧ ସହିତ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହ-ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଶ୍ରୀ ଏ.ଶଙ୍କରନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପାରିତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯିଏ 10.10.2003 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 1,23,08,104 ଟଙ୍କା ଏବଂ 43,57,066 ଟଙ୍କା ସୁଧ ଏବଂ 4 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଏହି ସମସ୍ତ ପରିମାଣର ମୋଟ ଉପରେ 15% ରେ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ତାରିଖଠାରୁ ବିଚାରାଦେଶ ପ୍ରଦାନ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ହୁଏ, ଅତିରିକ୍ତ ସୁଧ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ଉଭୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ହୋଇ, ଆବେଦନକାରୀ ବମ୍ବେର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଏବଂ ମିଳାମିଶା ଅଧିକାରୀ, 1996 (ସଂକ୍ଷେପରେ 'ଅଧିକାରୀ') ର ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଏହି ଆବେଦନଟି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଜଣେ ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯିଏ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଶୁଣିବା ପରେ ଅଧିକାରୀଙ୍କର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଥିଲେ । ଏହା ପରେ ଆବେଦନକାରୀ-ବୀମା କମ୍ପାନୀ 17.01.2005 ତାରିଖରେ ସୀମା ଅଧିକାରୀର ଧାରା 14 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ ସହିତ ନାଗପୁର ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତରେ ଅଧିକାରୀର ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ନୂତନ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତ, ନାଗପୁର ସମୟ ସୀମା ଅଧିକାରୀର ଧାରା 14 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀ-ବୀମା କମ୍ପାନୀ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଫଳସ୍ଵରୂପ, ଅଧିକାରୀର ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନ ମଧ୍ୟ ଖାରଜ ହୋଇଗଲା । ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆପତ୍ତି କରି, ଆବେଦନକାରୀ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ନାଗପୁର ବିଚାରପୀଠର ସମ୍ମୁଖରେ ପୁନର୍ବାର ଏକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାୟର କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ 21.12.2005 ରେ ମଧ୍ୟ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ରାୟ 21.12.2005 ତାରିଖର ଆପତ୍ତି କରି, ଆବେଦନକାରୀ ଉପରୋକ୍ତ ଆବେଦନକୁ ଚୟନ କରିଥିଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ 2003 (4) MH.L.J.931 ରେ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଥିବା ଏଚ୍. ଏମ୍. ପି. ଇଞ୍ଜିନିୟର ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ରାଜ୍ୟ ଇଞ୍ଜିଆ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ମାମଲାରେ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପୂର୍ବ ରାୟ ପରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ 5454/2005କୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିକାରୀ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ ଯେ ଗୋଆ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ମେସର୍ସ ଖେମ୍ବର୍ସ ବିଲ୍ଡର୍ସ ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସଦ୍ୟ ରାୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଯାହା JT (2006) 6 SC 125 ରେ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଛି, ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଏଚ୍. ଏମ୍. ପି. ଇଞ୍ଜିନିୟର ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ

ରାଜିତ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ଼ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ (ଉପରୋକ୍ତ) ରେ ନିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟରେ ଅନୁସରଣ କରାଯାଇଥିବା ମତ ଠିକ୍ ନୁହେଁ ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଗୋଆ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ମେସେର୍ସ ଷ୍ଟେଟ୍ସ ବିଲ୍ଡର୍ସ, (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାର ବିଚାରରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ବିଚାର କରୁଥିଲେ ଯେ ସୀମା ଅଧିନିୟମ, 1963ର ଧାରା 14, ଯାହା ଭୁଲ ବିଚାରମଞ୍ଚ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ମାମଲା ଚଳାଇବାରେ ବିତାଇଥିବା ସମୟକୁ ବାଦ ଦେବା ସହିତ ଜଡ଼ିତ, ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଏବଂ ମିଳାନିଶା ଅଧିନିୟମ, 1996 ପାଇଁ କେତେ ପରିମାଣରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ ନା ନାହିଁ । ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 14 ଏହିପରି କୁହେ :-

" 14 କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ନଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପ୍ରାମାଣିକ ଭାବରେ ବିଚାର ପ୍ରକ୍ରିୟାର ସମୟକୁ ବାଦ ଦେବା- (1) କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା ପାଇଁ ସୀମା ଅବଧି ଗଣନା କରିବାରେ ବାଦୀ ଏକ ପ୍ରାଥମିକ ଅଦାଲତ ହେଉ କିମ୍ବା ଆବେଦନ କିମ୍ବା ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଅଦାଲତରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯଥାଯଥ ତତ୍ପରତା ସହିତ ମକଦ୍ଦମା ଚଳାଇଥିବା ସମୟକୁ ବାଦ ଦିଆଯିବ, ଯେଉଁଠାରେ ଏହି ବିଚାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ସେହି ସମାନ ପ୍ରସଙ୍ଗ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଏକ ଅଦାଲତରେ ସର୍ବ ବିଶ୍ଵାସରେ ମକଦ୍ଦମା ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥାଏ, ଯାହା କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରର ତ୍ରୁଟି କିମ୍ବା ସମାନ ପ୍ରକୃତିର ଅନ୍ୟ କାରଣ ଯୋଗୁଁ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ଅଟେ ।

2. ଯେକୌଣସି ଆବେଦନର ସମୟ ସୀମା ଅବଧି ଗଣନା କରିବା ସମୟରେ, ଯେଉଁ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନକାରୀ ଯଥାଯଥ ତତ୍ପରତା ସହିତ ଅନ୍ୟ ଏକ ଦେଖାନୀ ବିଚାର ପ୍ରକ୍ରିୟା, ପ୍ରଥମ ଅଦାଲତରେ ହେଉ କିମ୍ବା ଅପିଲ୍ କିମ୍ବା ସଂଶୋଧନର, ସମାନ ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ସମାନ ପକ୍ଷ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମାମଲା ଚଳାଇଛନ୍ତି, ସେହି ସମୟକୁ ବାଦ ଦିଆଯିବ, ଯେଉଁଠାରେ ଏପରି ବିଚାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ସର୍ବ ବିଶ୍ଵାସରେ ମାମଲା ରୁକ୍ତ କରାଯାଏ ଯାହା, କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରର ତ୍ରୁଟି କିମ୍ବା ସମାନ ପ୍ରକୃତିର ଅନ୍ୟ କାରଣ ଯୋଗୁଁ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ଅଟେ ।

3. ଦେଖାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା, 1908 (5/1908) ର ଆଦେଶ XXIII ର ନିୟମ 2 ରେ ଯେକୌଣସି ବିଷୟ ସତ୍ତ୍ଵେ, ଉପ-ଧାରା (1) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଏହି ଆଧାରରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁମତି ଉପରେ ରୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଏକ ନୂତନ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ ଯେ ପ୍ରଥମ ମକଦ୍ଦମା ସମାନ ପ୍ରକୃତିର ଅନ୍ୟ କାରଣ ପାଇଁ ଅଦାଲତର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରରେ ତ୍ରୁଟି ହେତୁ ବିଫଳ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । "

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉକ୍ତ ରାୟର ଅନୁଲେଦ 13 ରେ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 14 ଏହି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଆଇନ ଦ୍ଵାରା ଅର୍ଥାତ୍ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଏବଂ ମିଳାନିଶା ଅଧିନିୟମ, 1996 ଦ୍ଵାରା ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଏବଂ ମିଳାନିଶା ଅଧିନିୟମ, 1996 ର ଧାରା 43 ଶ୍ଵଷ୍ଟ ଭାବରେ କହୁଛି ଯେ ସୀମା ଆଇନ, 1963 ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ ଯେପରି ଏହା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହୁଏ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିଆଯାଇଥିବା ମତକୁ ସମର୍ଥନ କରି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅନ୍ୟ କିଛି ରାୟକୁ ମଧ୍ୟ ଅନୁସରଣ କରିଛନ୍ତି । ଶେଷ

ଅଂଶରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ, ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୌଣସି ସ୍ୱୈତ ମତ ନାହିଁ ଯେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଏବଂ ମିଳାନିଶା ଅଧିନିୟମ, 1996 ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 14 ର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତାକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବାଦ ଦିଏ ନାହିଁ ଏବଂ ନିଷ୍ପେଧକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ କଠୋର ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ମତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଉକ୍ତ ବିଚାର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଧାରା 14 ର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତାକୁ ବାଦ ଦେଇ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ମତ ସଠିକ ନୁହେଁ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ସୀମା ଅଧିନିୟମ, 1963 ର ଧାରା 14 ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଏବଂ ମିଳାନିଶା ଅଧିନିୟମ, 1996 ରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଥିଲା ଏବଂ ତଦନୁସାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶକୁ ଖାରଜ କରି ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 14 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଆବେଦନର ଯୋଗ୍ୟତା ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପାଇଁ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତକୁ ପଠାଇ ଦେଇଥିଲେ । ଗୋଆ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ମେସର୍ସ ଖେମ୍ବର୍ସ ବିଲ୍ଡର୍ସ (ଉପରୋକ୍ତ)ର ରାୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଅଧିବକ୍ତା ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 14 ର ପ୍ରୟୋଗକୁ ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ ବିରୋଧ କରିନାହାଁନ୍ତି ଯାହା ଭୁଲ ବିଚାରମଞ୍ଚ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ମାମଲା ଚଳାଇବାରେ ବିତାଇଥିବା ସମୟକୁ ବାଦ ଦେବା ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ତେଣୁ, ଆମେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶକୁ ଖାରଜ କରୁଛୁ ଏବଂ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଏବଂ ମିଳାନିଶା ଅଧିନିୟମ, 1996 ର ଧାରା 34 (3) ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀ-ବୀମା କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ଆପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପାଇଁ ଏବଂ ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ସୁଯୋଗ ଦେବା ପରେ ଯୋଗ୍ୟତା ଅନୁଯାୟୀ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପାଇଁ ମାମଲାକୁ ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତ, ନାଗପୁରକୁ ଫେରାଇ ଦେଇଅଛୁ ।

ଯେହ୍ନେତୁ ଏହି ମାମଲାଟି ବହୁ ଦିନ ଧରି ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ବିଚାରମଞ୍ଚରେ ବିଚାରାଧୀନ ଅଛି, ଆମେ ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତ, ନାଗପୁରକୁ ଆଜିଠାରୁ ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ମାମଲାର ସମାଧାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛୁ ।

ଆମେ ସ୍ପଷ୍ଟ କରୁଛୁ ଯେ ଆମେ ଆପତ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇନାହୁଁ ।

ଉପରୋକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ସହିତ ଦେଖାନୀ ଆବେଦନର ସମାଧାନ କରାଯାଇଛି । ତଥାପି, ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ମାମଲାର ସମାଧାନ ଅପେକ୍ଷାରେ, ଆମେ ଆବେଦନକାରୀ-ବୀମା କମ୍ପାନୀକୁ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 164/2005ରେ ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତ, ନାଗପୁରର ନଥିରେ ଜମା କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛୁ । ଆବେଦନକାରୀ-ବୀମା କମ୍ପାନୀ ଆଜିଠାରୁ ଗୋଟିଏ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 164/2005ରେ, 1,70,65,170/- (ଟଙ୍କା ଏକ କୋଟି ସତୁରି ଲକ୍ଷ ପଞ୍ଚାଶଠି ହଜାର, କେବଳ ଏକ ଶହ ସତୁରି)ଟଙ୍କା ଜମା କରିବେ । ଏହି ଜମା ଉପରେ, ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତ ଏହାକୁ ଏକ ଜାତୀୟକରଣ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ଏକ ସ୍ୱଳ୍ପକାଳୀନ ଜମାରେ ନିବେଶ କରିବେ ।

ଆମେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଉକ୍ତ ରାଶି ଉଠାଇବା ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାର ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂରକ୍ଷଣ କରୁଛୁ ଏବଂ ଯଦି ଏପରି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଏ, ତେବେ ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତକୁ ଯୋଗ୍ୟତା ଅନୁଯାୟୀ ଏବଂ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ସମାଧାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଏସ୍. କେ. ଏସ୍. ଆବେଦନକୁ ସମାଧାନ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

“ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମା ରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।”

ଭାଷାନ୍ତର :

ସୁମିତ୍ରା ସାହୁ ,ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।